

การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำความผิด*

อานนท์ ยุพาพิน**

บทนำ

ปัญหาการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานตำรวจ ถือว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าพนักงานตำรวจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจมีผลเสียอย่างมาก กล่าวคือเพราะในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจนั้นต้องปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์นั้นเมื่อต้องคอยควบคุมสังคมให้เป็นปกติสุขก็ต้องมีเครื่องมือในการดูแลสังคม ซึ่งเครื่องมือนอกจากกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แล้ว ยังมีเครื่องมือจำพวกอาวุธปืนที่ใช้ในการควบคุมดูแลความรุนแรงที่เกิดขึ้นได้เนื่องจากอาชีพตำรวจต้องมีการระงับความรุนแรง หรือควบคุมดูแลประชาชน ไม่ให้ล่วงละเมิดต่อกฎหมาย จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการกระทบกระทั่งกับผู้ก่อเหตุ โจรผู้ร้าย คู่กรณี หรือประชาชนทั่วไป และในบางครั้งก็เป็นเหตุให้ผู้ไม่พอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจก็จะมีการร้องเรียนหรือ ฟ้องร้องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจนั้น ตำรวจเองจึงจำเป็นที่จะต้องมีการระงับวินัย ในการควบคุมตัวเองไม่ให้กระทำการใดเกินกว่าขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้วินัยของตำรวจจึงเป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแลความประพฤติของข้าราชการตำรวจให้อยู่ภายใต้กรอบที่วางไว้เพื่อไม่ให้ไปล่วงละเมิดกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำความผิดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ปรากฏให้เห็นได้ชัดว่าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ว่ามาจากวินัยของข้าราชการตำรวจ จึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจในอันที่จะควบคุมความประพฤติของข้าราชการตำรวจ อันจะทำให้ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภายใต้วัตถุประสงค์หลักที่จะคุ้มครองรักษาความสงบสุขแก่ประชาชนให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ แต่ด้วยเหตุที่งานในหน้าที่รับผิดชอบของข้าราชการตำรวจเป็นในลักษณะการใช้อำนาจบังคับในทางปกครองที่กระทบต่อสิทธิของประชาชน อันบังคับเอาแก่นี้อัตว์ร่างกายและสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีโครงสร้างและระบบการบังคับบัญชาที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดอีกทั้งข้าราชการตำรวจนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบในชีวิตร่างกายตลอดจนทรัพย์สินของประชาชนซึ่งจะมีอำนาจในการใช้อาวุธได้ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยหน้าที่การงานดังได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าลักษณะงานของข้าราชการ

* เรียบเรียงจากสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำความผิด.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีการศึกษา 2556

** นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ตำรวจมีความแตกต่างกับข้าราชการพลเรือนทั่วไปดังนั้นการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ จึงต้องมีพระราชบัญญัติตำรวจ พ.ศ. 2547 ซึ่งแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไปด้วยเช่นกัน ซึ่งจะ เห็นได้ว่าการลงโทษทางวินัยส่วนหนึ่งได้บังคับเอาแก่นือตัวร่างกายด้วย เช่น กักขัง และกักขังเป็น ต้นและแม้ว่าข้าราชการตำรวจจะไม่ได้กระทำความผิดทางวินัยแต่เพื่อให้การปฏิบัติราชการไปอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อรักษามาตรฐานความประพฤติของข้าราชการตำรวจศรัทธาของประชาชนที่มีต่อ ข้าราชการตำรวจและหน่วยงาน อีกทั้งเป็นการคุ้มครองข้าราชการตำรวจที่ไม่ได้กระทำความผิดจริง ได้รับการพิจารณาด้วยความเป็นธรรมไม่เกิดจากการกลั่นแกล้งของผู้บังคับบัญชาดังนั้นพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 จึงได้มีการกำหนดมาตรการในการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ไว้ด้วยมาตรการที่สำคัญ

วินัยตำรวจมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและ ของรัฐบาลในการบริหารประเทศเพราะข้าราชการตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลในการบริหาร ราชการแผ่นดินในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและข้าราชการตำรวจเป็นข้าราชการที่ ปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนให้คุณให้โทษในเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนจับกุมคุมขังหาก ข้าราชการตำรวจไม่มีวินัยที่ดีจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนขาดความเชื่อถือศรัทธาในตัวข้าราชการ ตำรวจรวมตลอดถึงจะทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาและไม่ให้ความร่วมมือกับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและไม่ให้ความร่วมมือกับ รัฐบาลในการบริหารประเทศวินัยตำรวจจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อตัวข้าราชการตำรวจและวินัยมี จุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ของทางราชการเพื่อให้ราชการดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพวินัยจึงเป็น เครื่องนำคนไปในทางที่ดีอีกทั้งยังเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในอันที่จะส่งเสริมหรือสร้างสรรค์ให้ข้าราชการ ตำรวจตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีความรับผิดชอบซึ่งจะส่งผลให้เป็นความดีความชอบและ ความสามารถที่จะได้เลื่อนฐานะในราชการก้าวหน้าไปตามลำดับหากข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่มีวินัยที่ ดีพอก็ย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอีกทั้งจะไม่ใช่ที่ยอมรับนับถือกัน ในวงราชการว่าเป็นข้าราชการตำรวจที่ดี

จึงมีมาตรการอย่างหนึ่งทางกฎหมาย และวินัยของตำรวจ ก็คือ เมื่อตำรวจกระทำผิดวินัยก็ จะต้องมีการลงโทษการกระทำผิดวินัยแบ่งเป็นสองระดับ คือ การทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และการทำ ผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ส่วนบทลงโทษที่สำหรับการกระทำผิดวินัยมี 7 ประการ คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง ตัดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก หากแยกตามวินัยแล้ว จะมีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จะลงโทษ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง ตัดเงินเดือน ส่วนวินัยอย่างร้ายแรงนั้น จะลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก

ดังนั้น หากข้าราชการตำรวจมีความประพฤติไม่เหมาะสม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมายที่ให้อำนาจไว้แล้ว หรือต่อหน่วยงานและประเทศชาติได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง

การบัญญัติกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่เรียกว่า “วินัยตำรวจ”

ในบทความนี้ได้ทำการศึกษาทฤษฎี วิวัฒนาการ เกี่ยวกับการการกระทำความผิดเจ้าพนักงานตำรวจ และปัญหาการ การดำเนินการเจ้าพนักงานตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจและมาตรการทาง กฎหมายเกี่ยวกับกระทำผิดของเจ้าพนักงานตำรวจ

ทฤษฎี วิวัฒนาการ เกี่ยวกับการการกระทำความผิดเจ้าพนักงานตำรวจ

จากการกระทำผิดของเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อเป็นการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความไม่ เป็นธรรมกับเจ้าพนักงานเจ้าตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จึงต้องนำระบบกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของราชการตำรวจที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็พระราชบัญญัติตำรวจ แห่งชาติ พ.ศ. 2547 กฎหมายอาญา หรือกฎ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้องต่างๆ และใช้ทฤษฎีหลักการบริหารงาน ทฤษฎีการใช้อำนาจในการวินิจฉัยในการสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจ

หลักกฎหมายเกี่ยวกับการการกระทำความผิดเจ้าพนักงานตำรวจ

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการการกระทำความผิดเจ้าพนักงานตำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ หาทางแนวทางในการป้องกันและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการการกระทำผิดวินัยของเจ้า พนักงานตำรวจ เนื่องจาก กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือกฎระเบียบเกี่ยวกับเจ้าพนักงานตำรวจ เช่น การ ใช้ดุลพินิจในการลงโทษของเจ้าพนักงานตำรวจ หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่มีความ เสี่ยงในการถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพราะในการปฏิบัติงานต้องใกล้ชิดประชาชนในการปฏิบัติ หน้าที่ ซึ่งเป็นหน้าของผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง ต้องควบคุม ใช้หลักการบริงานบุคคลที่ยุติธรรม เพื่อ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้เจ้าพนักงานตำรวจที่ตั้งใจทำงานต่อไป แต่ปัจจุบันปรากฏว่าปัญหาใน การที่ให้เจ้าพนักงานในการถูกตั้งคณะกรรมการสืบสวนนั้นมีการปฏิบัติหน้าที่เป็นธรรมในการใช้ดุล พินิจ และกฎหมายที่มีความไม่แน่นอนปรากฏอยู่นั้นเองดังต่อไปนี้

วิเคราะห์การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำผิด

วินัยตำรวจมิใช่จะมีความสำคัญแต่เพียงต่อทางราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติและต่อตัว ข้าราชการตำรวจเท่านั้น แต่ยังมีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บังคับบัญชา เพราะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ จะต้องสั่งและมอบหมายงานให้ผู้ปฏิบัติ และต้องกำกับตรวจสอบรับผิดชอบงานนั้น รวมทั้งรับผิดชอบในการส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้ปฏิบัติปฏิบัติตามวินัยด้วย หาก ผู้บังคับบัญชาไม่มีวินัยที่ดีพอ งานก็จะไม่เดินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บังคับบัญชาต้อง รับผิดชอบในผลงานนั้นและรับผิดชอบในการที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีวินัยด้วย

ข้อกำหนดวินัยที่ใช้กับข้าราชการตำรวจในปัจจุบันคือ มาตรา 78 และมาตรา 79 แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 จากข้อกำหนดวินัยดังกล่าวข้าราชการตำรวจต้องทราบข้อกำหนดวินัยหรือบทความผิดวินัยหรือฐานความผิดวินัย หรือข้อหาความผิดวินัย ตามมาตราต่าง ๆ ไว้เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัย หรือเพื่อประพฤติให้เป็นข้าราชการที่ดีแต่ก็ยังมีความไม่เหมาะสมบางประการจึงก่อให้เกิดปัญหา

1. ปัญหาการให้ออกจากราชการเนื่องจากมีเหตุผลทินหรือมัวหมอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกร้องเรียนว่าได้กระทำความผิดนั้น ว่ามีมลทินหรือมัวหมองนั้นในการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกร้องเรียนได้นั้นต้องกระทำความผิด และถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยซึ่งการร้องเรียนนั้นตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ข้อ 4 เมื่อมีเรื่องที่เจ้าพนักงานตำรวจที่ถูกร้องเรียน คณะกรรมการจะทำการสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา มาตรา 84 “เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ในการสืบสวนข้อเท็จจริงให้แจ้งเรื่องที่ถูกลกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนดถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ส่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการต่อไปตาม

มาตรา 85 หรือมาตรา 86 แล้วแต่กรณีทันที” ซึ่งตาม มาตรา 84 นั้นเมื่อดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วไม่มีมูลในการกระทำความผิด ก็ส่งให้ยุติเรื่องได้ทันทีเลย แต่ในกรณีที่จะเป็นมลทินหรือมัวหมองได้จะต้องเป็นความที่ร้ายแรงได้เท่านั้น ซึ่งมีโทษ ปลดออกกับไล่ออกเมื่อการสอบสวนได้ข้อเท็จจริงว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรง คณะกรรมการก็จะทำการสอบสวน ตาม มาตรา 86 ซึ่งตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 86” เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเมื่อดำเนินการแล้วถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา 93 หรือมาตรา 90 แล้วแต่กรณี ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยให้ส่งยุติเรื่อง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง”

ดังนั้นเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามมาตรา 86 เมื่อมีความผิดจริงตามที่ถูกลกล่าวหา นั้น ผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 จะเป็นสิ่งให้ออกจากราชการ แต่ปัญหาเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่ผลการสอบสวนนั้นไม่ได้กระทำความผิดตามที่

ถูกกล่าวหา แต่มีมลทินหรือมัวหมองเพราะถูกตั้งคณะกรรมการนั้นเอง โดย ตามพระราชบัญญัติ
 ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 102 บัญญัติว่า “เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความ
 ผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามมาตรา 86 คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทำการ
 สอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่
 จะให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและดำเนินสืบ
 แก่ข้อกล่าวหา ผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำความผิดที่จะถูกลงโทษปลดออก หรือ
 ไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ผู้มีอำนาจเห็นว่า หากจะให้รับราชการต่อไปจะ
 เป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ
 บำนาญเหตุทดแทนได้”

เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริงและได้มีการสอบสวนตาม มาตรา
 86 คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทำการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหา และ
 สรุปพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อ
 พยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและดำเนินสืบแก่ข้อกล่าวหา ผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดว่า
 ผู้นั้นกระทำความผิดที่จะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูก
 สอบสวน ผู้มีอำนาจเห็นว่า หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจ
 ตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจ
 ที่กระทำความผิด ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 72 นั้น ถ้าเจ้า
 พนักงานตำรวจสังกัดอยู่ใน กองบัญชาการ หรือ กองบังคับการ ถ้าเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจาก
 ราชการได้ ตัวอย่าง เช่น ส.ต.อ. ม.สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ผู้มีอำนาจก็คือ ผู้
 บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน แต่ถ้าสังกัดอยู่ใน กองบังคับการ ก็ให้ผู้มีอำนาจคือ ผู้บังคับการ
 นั้นเอง และกรณีที่มีปัญหา พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 102 ที่ว่า “...ไม่ได้
 ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำความผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูก
 สอบสวนนั้นหากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออก
 จากราชการ...”

จะเห็นได้ว่า ตัวบทกฎหมายทั้งสองดังกล่าวนี้ มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกตั้ง
 คณะกรรมการสอบสวน เลยทำให้มีมลทินหรือมัวหมองในการสอบสวน ซึ่งในข้อนี้ถือว่าไม่เป็นธรรม
 แก่ข้าราชการตำรวจ เพราะแค่เป็นการมีมลทินหรือมัวหมองในการสอบสวนนั้น แต่ไม่ได้กระทำ
 ความผิด ก็ต้องไปพิจารณาเรื่องพยานหลักฐานต่อไปว่า ที่เป็นการสอบสวนข้าราชการตำรวจใน
 ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงนั้น แต่ผลการสอบสวนออกมาว่า ไม่มีพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ได้ว่า
 ผู้ถูกกล่าวหา นั้น ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีความเห็นให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงไม่ได้
 แต่เนื่องจากการสอบสวนต่อเนื่องนั้น มีเหตุอันควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่

เนื่องจากขาดพยานหลักฐาน จึงสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมอง โดยที่ไม่ต้องมีพยานหลักฐานถึงขนาดกระทำความผิดจริง ซึ่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 86 นั้นได้อธิบายว่าหากมีพยานหลักฐานว่าข้าราชการตำรวจที่กระทำความผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้อำนวยการมาตรา 72 เป็นผู้สั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมอง โดยอาศัย พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 102 เป็นมาตราที่ให้ออกจากราชการ ซึ่งในการที่มีมลทินหรือมัวหมองนั้นเพราะถูกตั้งคณะกรรมการ แต่ไม่มีพยานหลักฐานที่สามารถลงโทษได้ แต่แค่ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสียชื่อเสียงนั่นเอง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการสั่งพักราชการและสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกรณีข้าราชการตำรวจต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

การที่ข้าราชการตำรวจมีหน้าที่สืบสวน สอบสวน จับกุมผู้กระทำความผิดอาญา และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร อันเป็นงานที่กระทบสิทธิหน้าที่และกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายของประชาชน โอกาสที่ข้าราชการตำรวจจะตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาย่อมมีโอกาสสูง และในการที่ข้าราชการตำรวจเป็นผู้รักษากฎหมายมีความเชี่ยวชาญในด้านการสืบสวน สอบสวน นี้เอง อาจมีการนำความรู้ความสามารถในด้านดังกล่าวไปกระทำความผิดอาญาในฐานะส่วนตัวไม่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติอยู่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานตำรวจในภาพรวมก็ได้ ดังนั้นเมื่อข้าราชการตำรวจมีโอกาสสูงที่จะตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาไม่ว่าในฐานะส่วนตัวหรือเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ก็ตาม เมื่อมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นแล้ว ผู้บังคับบัญชาย่อมมีอำนาจในการที่จะสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้ และตามกฎหมายและระเบียบของข้าราชการตำรวจแล้วผู้บังคับบัญชามีดุลพินิจ ที่แต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังกล่าวได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องทำการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อน ซึ่งเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วผู้บังคับบัญชาก็มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีดังกล่าวเพื่อรอฟังผลการสอบสวนทางวินัย เมื่อผู้บังคับบัญชานำวิธีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมาใช้โดยไม่จำเป็นก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและบางกรณีออกจากราชการ ซึ่งถือว่าร้ายแรงเกินไปในการที่ได้ความไม่มีความชัดเจนทางด้านกฎหมาย มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจอยู่แล้ว เกิดความไม่เป็นธรรม และอาจมีการกลั่นแกล้งผู้ได้บังคับบัญชาที่ถูกดำเนินการทางวินัยได้

ในข้อนี้จะศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการและปัญหาตาม มาตรา 95 ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจ

สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้วหากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตาม มาตรา 72 หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา 84 และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา 86 ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุใด ๆ ที่มีใช่เป็นการลงโทษ ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตำรวจตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ปัญหาการให้ออกจากราชการและหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีข้าราชการตำรวจต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา นั้น ถือว่าเป็นการสั่ง เนื่องมาจากข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไว้ก่อนแล้ว และในการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน นั้น กฎหมายให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสามารถสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ และผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3. ปัญหาการให้ออกจากราชการเนื่องจากถูกจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ตามปัญหาข้างต้นนั้นเป็นเพียงแค่เจ้าพนักงานตำรวจได้กระทำความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เป็นเหตุทำในเกิดความเสียหายแก่ราชการ โดยการทำที่ละเมิดความผิดที่ได้กระทำนั้นก็ไม่สามารถรู้ได้เป็นความผิดในหน้าที่หรือเป็นความผิดที่ได้กระทำในส่วนตัว หรือเจ้าพนักงานตำรวจ

ต้องปฏิบัติที่ตลอดเวลา ซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยในการให้ออกจาก ราชการนั้น ถือว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรงมาก แต่โทษที่จะทำให้ราชการตำรวจออกจากราชการโดยคำ ว่าเสียหายต่อราชการนั้น

ตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 103 บัญญัติว่า “...ซึ่งยังไม่ถึงกับต้องถูก ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกหากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นเสียหายแก่ราชการ...” หากพิจารณา เรื่องความเสียหายต่อทางราชการแล้ว เนื่องจากการสอบสวนทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ ผ่าน กระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมาก่อน ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องความเสียหายนั้น ก็ต้องนำเรื่อง ความเสียหายอย่างกรณีการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้ประกอบ และใช้เป็นแนวทางในการ วินิจฉัยเรื่องความเสียหายต่อราชการเป็นอย่างเดียวกันกับการพิจารณาสอบสวนทางวินัยอย่าง ร้ายแรง ดังนั้นเมื่อการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วพิจารณา จึงต้องพิจารณาต่อในเรื่องความ เสียหายแก่ราชการต่อไปอีกว่า ราชการต้องได้รับความเสียหาย ได้รับความเสียหายในทำนองเดียวกัน กับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในตัวบท กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องความเสียหายไว้

ในเรื่องความเสียหายแก่ราชการ คือ ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินเป็นทองได้ เช่น ความเสียหายแก่ระบบราชการ ความเสียหายอย่างร้ายแรง มีข้อที่จะต้องพิจารณาอยู่ คือ

ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้ พิจารณาจากความมากน้อยตามค่าของ เงิน เช่น เสียหาย 1 ล้านบาท ก็เห็นว่า เป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงแล้ว แต่อย่างไรก็ดี ข้อนี้ไม่มี ข้อยกเว้นกำหนดตายตัวว่าจำนวน เท่าใดที่จะถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ความข้อนี้กำหนดเปิดช่องไว้ให้ ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาตามควรแก่กรณี

ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินได้ เป็นเรื่องที่จะพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป โดยต้อง คำนึงถึงว่าเป็นกรณีที่ได้ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อภาพพจน์ส่วนรวมของทางราชการ หรือต่อการ บริหารราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ ตัวอย่าง ส.ต.ท.ก. ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวรรักษาสถานที่ ราชการ ได้นอนอ่าน หนังสือและจุดยากันยุงไว้ ต่อมาเกิดอาการง่วงนอน จึงได้เข้านอนและหลับไป โดยลืมดับยากันยุง เป็นเหตุให้ยากันยุงที่จุดไว้ ลูกไหม้มุ้งและที่นอนทั้งหมด นอกจากนี้ไปยังลูกไหม้ ทรัพย์สินของทางราชการเสียหายเป็นจำนวนมาก พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตาม มาตรา 79 (6) ลงโทษปลดออก จากระาชการ

จากตัวอย่างข้างต้นนั้น พิจารณาได้ว่าเป็นการกระทำที่ประมาท แต่ได้รับความเสียหายแก่ ราชการซึ่งข้อนี้กำหนดเปิดช่องไว้ให้ ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาตามควรแก่กรณี ซึ่งถือร้ายแรง เกินไป และผลกระทบที่ได้รับนั้นร้ายแรงกว่าความผิดที่จะได้รับ และผู้บังคับบัญชานั้นจะใช้ดุลพินิจ อย่างไรก็ได้เพราะไม่ได้มีการกำหนดการใช้ดุลพินิจเอาไว้ ซึ่งเป็นปัญหาของทางกฎหมายด้วย

ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ เพราะมีกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัยนั้น จึงจำเป็นที่จะต้อง มีการควบคุมการใช้ดุลพินิจของตน ให้ยึดหลักที่ฝ่ายปกครองต้องนำมาพิจารณาในการใช้ดุลพินิจ ต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรอบรู้ในระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ ไม่ใช้ดุลพินิจของตนเองไปในทางอำเภอใจ หรือขัดต่อระเบียบและกฎหมาย ซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อ ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งนั้นได้ เมื่อมีกระบวนการในการใช้ดุลพินิจดังกล่าว และอาจมีการ ตรวจสอบดุลพินิจได้อยู่เสมอแล้ว จึงจำเป็นที่จะต้องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจตามหลักการ ระเบียบ และกฎหมาย ให้มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อที่จะทำให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีมาตรฐานในการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะกระทำโดย ประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไปในแนวทางเดียวกัน อันจะไม่เกิดข้อครหาอีกต่อไป

บทสรุป

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจเป็นการดำเนินการทางปกครองของผู้บังคับบัญชา ซึ่งก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลง หรือระงับซึ่งสิทธิหน้าที่ในสถานะทางกฎหมายของ ข้าราชการตำรวจ และอยู่ภายใต้หลักนิติรัฐ กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย จำต้องเป็นการดำเนินการที่กฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ไว้จึงจะสามารถกระทำได้ และกฎหมายที่ให้ อำนาจหน้าที่ไว้ นั้น ต้องมีความชัดเจน รัดกุม ทันท่วงทีต่อสภาพการณ์ คุ่มครองประโยชน์สาธารณะและ ต้องให้ความเป็นธรรมกับผู้ถูกดำเนินการอย่างเท่าเทียมกัน มีหลักเกณฑ์ที่ป้องกันมิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกดำเนินการทางวินัยอย่างไม่เป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจผู้ถูกดำเนินการทางวินัยดังกล่าวด้วย ดังนั้นการดำเนินการทางวินัยจึงมีความจำเป็นที่ทุกองค์กรต้องมีโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับหน่วยงาน ของรัฐและถือว่าเป็นมาตรการทางปกครองที่ฝ่ายบริหารคือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจหน้าที่ไว้ เพื่อใช้ในการควบคุมกำกับดูแลงานบริหารด้านบุคคล เพื่อให้งานในหน้าที่ขององค์กร หรือหน่วยงานของรัฐสามารถเดินหน้าโดยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดของเจ้าหน้าที่ของรัฐใน องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ซึ่งการดำเนินการทางวินัยนั้นมีทั้งการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ ร้ายแรง และการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามแต่พฤติการณ์ที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำลงไป

ข้อเสนอแนะ

จากการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำความผิด นอกจาก เกิดจากสภาพปัญหาในทางกฎหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการสอบสวน การใช้ดุลพินิจ ของผู้บังคับบัญชาในการสืบสวนสอบสวน และเกี่ยวกับงานบริหารบุคคล โดยต้องคำนึงถึงหลักการปกครอง ด้วย ไม่ใช่แต่หลักกฎหมายเพียงแต่อย่างเดียว ซึ่งผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้

อำนาจของผู้บังคับบัญชาในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจกระทำความผิดโดยที่กฎหมายที่ใช้บังคับมีอยู่หลายฉบับ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับวินัยของเจ้าพนักงานตำรวจ เช่น พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ. 2551 กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.2546 ประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายมีความแตกต่างกันไป มีความซ้ำซ้อน และมีความไม่ชัดเจนของตัวบทกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหากฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมที่สุดจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปนี้

1. ปัญหาการให้ออกจากราชการเนื่องจากมีเหตุมลทินหรือมัวหมอง

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ซึ่งมีผลใช้บังคับในปัจจุบัน จาก “...เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตาม มาตรา 86 แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้...”

เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นว่า “...เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตาม มาตรา 86 แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่กระทำผิดวินัยร้ายแรงนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้...”

ต้องเป็นไปในทำนองเดียวกับความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และต้องมีพยานหลักฐานบางชิ้นในสำนวนการสอบสวนทำให้มีเหตุอันสมควรอย่างยิ่งว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนของการรับฟังพยานหลักฐานให้มีเหตุผลอันสมควรอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จากบทกฎหมายมาตรา102 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลใช้บังคับในปัจจุบัน จาก “...เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตาม มาตรา 86 แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้...” นั้น เป็นกรณีที่ถูกลงโทษวินัยแต่ไม่มีพยานหลักฐานที่จะลงโทษได้ แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ถือว่าไม่ความเป็นธรรมแก่เจ้าพนักงานตำรวจเพราะไม่พยานหลักฐานแต่ถูกให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองแค่ถูกตั้ง

คณะกรรมการเท่านั้นเอง ควรที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายไว้ให้ชัดเจนเลยว่า มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่กระทำผิดด้วยร้ายแรง เพราะโทษวินัยร้ายแรงก็มีโทษ ปลดออก กับ ให้ออก อยู่แล้วนั่นเอง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการสั่งพักราชการและสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกรณีข้าราชการตำรวจ ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 95 วรรคหนึ่ง "...ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น "...ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น..."

เนื่องจากข้าราชการตำรวจนั้นถูกออกจากราชการไว้ก่อน ในที่รอการสอบสวนนั้น ก็ไม่ได้มีสภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว สิทธิและประโยชน์ต่างๆที่จะได้รับนั้นก็ตรงถูกตัดสิทธิ์ออกไป ซึ่งวิธีที่หน้าจะดีที่สุดคือ ย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือแค่ให้พักราชการเท่านั้นก็น่าจะเพียงพอแล้วที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ออกจากพื้นที่ หรืองานที่รับชอบดีกล่าว เพราะเพียงแค่ออกกล่าวหาเพียงเท่านั้นเอง ยังไม่ได้มีพยานหลักฐานที่แน่นอน และถ้าผลการสอบสวนนั้นนอกจากว่าไม่ได้กระทำความผิดนั้น คำสั่งที่ให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น ก็จะติดตัวเจ้าพนักงานตำรวจนั้นตลอดไป และเสียประวัติในการทำงานด้วย

3. ปัญหาการให้ออกจากราชการเนื่องจากถูกจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 103 “...เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หากจะให้ออกไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้...”

เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น มาตรา 103 “...เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หากจะให้ออกไปเป็นการเสียหายแก่ราชการเสมือนกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 72 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้...”

เพราะความเสียหายแก่ราชการนั้นอาจจะคำนวณเป็นเงินได้ หรือ อาจจะคำนวณเป็นตัวเงินไม่ได้และไม่กำหนดไว้ให้ชัดเจนด้วยถือเป็นช่องทางกฎหมาย ต้องเป็นไปในทำนองเดียวกับความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนของความเสียหายที่น่าจะเกิดแก่ทางราชการ ซึ่งหากให้อยู่รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่

บรรณานุกรม

- กรมตำรวจ, คณะทำงานทางวินัยกรมตำรวจ. **คู่มือการปฏิบัติงานทางวินัยของข้าราชการตำรวจ** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุตรไพศาล, 2532.
- กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน. **คำบรรยายว่าด้วยวินัยตำรวจ**. [ออนไลน์]. 2558. เข้าถึงได้จาก:http://www2.bpp.go.th/bpp_st4/BPPNITIK/index/complain/police%20law/traning%20discipline/traning4.doc, 2552 (มีนาคม, 7).
- กัมพล อรุณพลอด. **คู่มือการสอบสวนข้อเท็จจริงและสอบสวนทางวินัยสำหรับข้าราชการตำรวจ** กรุงเทพมหานคร: วิศิษฐ์สรรจร, 2541.
- ชัยอัย สุวรรณชัย. **ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการตำรวจศึกษาเฉพาะกรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- โชคชัย สิทธิผลกุล, ร.ต.ท. **ปัญหากฎหมายว่าด้วยวินัยของข้าราชการตำรวจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- ปริญญญา ผ่องวิญญาณ. การลงทัณฑ์ทางวินัยข้าราชการตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
- ประวีณ ณ นคร. แนวความคิดในการดำเนินการทางวินัย. ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่องการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการตำรวจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.ตร., 2531.
- ประเสริฐ เมฆมณี. ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บพิธ, 2523.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2542, หน้า 1077.
- สำนักงาน ก.พ. คู่มือการดำเนินการทางวินัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ., 2549.
- อรรถสิทธิ์ กันมล. ปัญหาการนำโทษทางปกครองมาใช้ควบคู่กับโทษทางอาญา. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- อุดม รัฐอมฤต. กฎหมายมหาชนกับการปฏิบัติงานของข้าราชการกระทรวงยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงยุติธรรม, 2548.